

Til:

Enova v/Anita Fossdal

Vår dato: 26.06.2026

Høring av foreslått innretning og kriterier for en konkurransebasert støtteordning for karbonfangst og -lagring (CCS) fra Enova

Offshore Norge er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for selskaper med aktivitet på norsk sokkel, og jobber for å videreutvikle Norge som en pålitelig energinasjon i tråd med bransjens og Norges klimamål. Offshore Norge organiserer selskaper som jobber med å utvikle CO₂-lager på norsk sokkel og tilhørende transportløsninger. Selskaper som jobber med å etablere CO₂-fangst i Norge er typisk ikke medlemmer av Offshore Norge, men vi ser det som viktig å bidra til å utvikle og skalere hele verdikjeden for CO₂ håndtering i Norge.

Offshore Norge har tidligere etterlyst virkemidler som kan bidra til skalering av omfanget av CO₂-fangst i Norge, i tråd med nasjonale og internasjonale klimamål. Vi er derfor positive til innføring av en norsk konkurransebasert støtteordning for karbonfangst og -lagring.

Et betydelig hjemmemarked for CO₂-fangst i Norge vil bidra til å styrke kundegrunnlaget for etablering av CO₂-lager på norsk sokkel. Stordriftsfordeler er imidlertid nødvendig for at norske lager skal kunne tilby lagringstariffer som er konkurransedyktige med CO₂-lager i andre land i Europa (i første rekke DK, NL og UK). Bidraget fra norske kilder er forventet å være lavt i forhold til volumene som kreves for å realisere store CO₂-lager og kontrakter for norske volum alene vil normalt ikke muliggjøre investeringsbeslutninger for disse lagrene. Dette perspektivet bør hensyntas når man vurderer om fangstprosjekter i Norge vil kunne ta investeringsbeslutning, ettersom dette også betinger at en slik beslutning kan tas for (minst) ett tilknyttet CO₂-lager.

Innretningen på det foreslåtte støtteprogrammet fanger opp behovet for å realisere hele verdikjeden ved å kreve at «*tilskuddsmottakere står ansvarlig ovenfor Enova for å sikre at CO₂ blir fanget og geologisk lagret*». I vedlegg 1, med utkast til vilkår for støtte, fanges dette opp ved å kreve at søknaden skal inneholde dokumentasjon i form av LOI eller MOU med transportleverandør(er) og med lagringsaktør for permanent geologisk lagring av CO₂, samt – der relevant – med mottaksterminal for CO₂. I tillegg må tilskuddsmottaker(e), innen 36 måneder etter positivt vedtak om tilsagn, dokumentere at bindende avtaler er inngått med relevante leverandører i hele verdikjeden fra fangst til permanent lagring av CO₂.

I dette høringssvaret gir Offshore Norge innspill knyttet til elementer som kan ha direkte betydning for våre medlemmer, primært CO₂-lageraktører.

Tre hovedprioriteringer

1. Juster krav til prosjektmodenhet

Kravet om at investeringsbeslutning skal tas innen 2 år og at drift igangsettes innen 5 år er krevende i dagens umodne marked, hvor få lageraktører har tatt investeringsbeslutning og norske fangstvolum alene ikke gir grunnlag for en investeringsbeslutning for lager.

Anbefaling: Juster kravet til at investeringsbeslutning kan tas innen 3 år og at drift igangsettes innen 6 år. Vi anbefaler videre at det gis fleksibilitet til å utsette fristene ved begrunnede behov for forsinkelser i utviklingsløpet – for eksempel dersom en lageraktør avslutter prosjektet, eller ikke lenger har kapasitet, og søker må bruke tid på å inngå avtale med en ny lageraktør.

2. Øk kostnadsrammene

Den foreslåtte rammen på 20 milliarder NOK (til og med 2032) vil erfaringsmessig utløse investeringsbeslutninger for i underkant av 1 million tonn CO₂ per år. Dette er ikke tilstrekkelig til å nå Norges klimamål selv ved full tildeling, og supplerende virkemidler slik som omvendt avgift for negative utslipp. Rammen på 5 milliarder NOK for enkeltutlysninger, og avgrensningen til maksimalt 10 års driftstid, vil videre bare kunne utløse investeringsbeslutning for relativt små fangstanlegg. Dette gir fangstaktøren en svak forhandlingsposisjon for å kjøpe lagerkapasitet.

Anbefaling: Færre utlysninger med høyere ramme for hver utlysning, og minst 15 års driftstid. Dette gjør det mulig å realisere investeringsbeslutning for større fangstanlegg, som normalt kan fange CO₂ til lavere enhetskostnad gjennom stordriftsfordeler, og forventes å gi høyere samlet utslippsreduksjon innenfor den tilgjengelige budsjettammen.

3. Krav til tillatelser og godkjenninger for utbetaling av støtte

Slik vilkåret er formulert, må alle tillatelser, godkjenninger og sertifikater – inkludert godkjenninger for oppstart av drift av det tilknyttede CO₂-lageret – være på plass før støtte kan utbetales. I praksis medfører dette at støtte ikke kan utbetales før kort tid før driftsoppstart.

1. Miljødirektoratet gir tillatelse til injeksjon og lagring, med hjemmel i forurensningsloven § 11. For Northern Lights ble denne gitt mindre enn 4 måneder før oppstart av drift.
2. Lageraktører må før oppstart av injeksjon ha samtykke til injeksjon og lagring fra både Energidepartementet (Sokkeldirektoratet) og fra Havindustritilsynet. Dette samtykket gis etter at vedtak om tillatelse til injeksjon og lagring (forrige punkt) er tatt.

Anbefaling: Vilkåret frikobles fra krav til tillatelser og godkjenninger for tjenester innkjøpt av tredjepart, slik at investeringskostnader kan utbetales på et tidligere tidspunkt.

Andre merknader

Enkeltutlysninger bør være åpne for hele målgruppen

Enova bør prioritere størst mulig utslippsreduksjon per krone. Enkeltutlysninger bør derfor som hovedregel ikke avgrenses på biogent innhold eller bransje, men være åpne for hele målgruppen, uavhengig av bransje og CO₂-ens opprinnelse.

Støtte fra EUs innovasjonsfond bør være komplementært.

Støtte fra EUs innovasjonsfond har et annet (innovasjons-)formål, og bør verken inngå i beregningen av støttebehov eller medføre avkortning dersom den tildeles i etterkant av Enovas støttevedtak. Dette forutsetter at total tildelt støtte ikke bryter med EUs statsstøtteregelverk.

Målgruppe – Flexibilitet i prosjekt- og konsortiesammensetning.

Det er uklart om et omsøkt *prosjekt* skal avgrenses til CO₂-fangst, med tilhørende innkjøp av tjenester for CO₂-transport og CO₂-lagring, eller om støtten kan dekke finansieringsgapet til en utvidet del av verdikjeden på vegne av et konsortium. Det bør gis fleksibilitet i hvordan søkere setter sammen prosjektkonsortier og hvilke tjenester som kjøpes inn av eksterne leverandører. Dette bidrar til mer forpliktende samarbeid og større trygghet for at hele verdikjeden løftes av tildelt støtte, og er særlig viktig for klyngekonsepter, der utviklere av egnede og kostnadseffektive transport- og logistikkløsninger med fordel kan inngå i konsortiet.

Avgrensning av investeringskostnader

Hvis det i stedet opprettes et konsortium hvor utbygging og drift av anlegg knyttet til transport- og logistikkløsninger er en del av prosjektkonsortiet, da bør investeringskostnader for disse anleggene kunne inngå i kostnadsgrunnlaget.

Vurder krav om enkle finansielle garantier ved signering av støtteavtale.

Enova skisserer ingen sanksjon utover tilbakebetaling ved kansellering, noe som gir lav nedsiderisiko ved optimistiske bud. Dette rammer særlig lageraktører med intensjonsavtaler. Enova bør derfor kreve finansiell garanti ved signering av støtteavtale, etter modell fra EUs innovasjonsfond, basert på dokumentert kapitaltilgang til FEED og investeringer fram til oppstart av drift. Kravet bør utformes på en måte som gir fleksibilitet for forsinkelser utenfor prosjektutviklers kontroll, og ikke bidra til å gjøre prosjektene ufinansierbare.

Tillat støtte til nye anlegg

Ordningen tillater kun støtte til eksisterende anlegg med minst tre års driftshistorikk som er i drift på søknadstidspunktet. Ordningen bør også omfatte nye industriprosjekter. Nye anlegg gir mulighet til å integrere optimaliserte løsninger fra start, er ofte kostnadseffektive, og har som hovedregel lengre gjenværende levetid – noe som styrker den langsiktige klimaeffekten.

Etabler en forutsigbar og effektiv søknadsprosess for nye utlysninger

Enova bør sikre en søknadsprosess som gir tilstrekkelig forutsigbarhet og modningstid. Dette gjelder spesielt for ny industri. Indikative rammer og designprinsipper for utlysningene bør kommuniseres minst 12 måneder før søknadsfrist, med endelig utlysning minimum 6 måneder før frist. Prosessen bør være enkel og transparent for å redusere transaksjonskostnader og sikre bred deltakelse, samtidig som kvalitative kriterier kan benyttes der prosjekter ligger tett på pris for å identifisere de mest robuste og gjennomførbare løsningene.

Med vennlig hilsen

Benedicte Solaas, Direktør, Klima og Miljø, Offshore Norge